

T.C.
ÇORUM VALİLİĞİ

ÇORUM MÜZESİ

ÇORUM MUSEUM

İL KÜLTÜR ve TURİZM MÜDÜRLÜĞÜ

Çorum Müzesi

*“Emrazı Umumiyye Hastahanesi
Sene 1332 Kanunu Evvel*

*Çorum Sancağı hamiyet merdan ahalisinin ianati
Ve Evkaf-ı Hümayun nezareti celilesinin
İnzimamı muaveneti ile inşa olunmuştur”*

yazılı kitabeye göre 1914 yılında Hastane olarak yapılan, sonraları Ziraat Mektebi, Sıhhat Mektebi, Sanat Mektebi, Ticaret Lisesi, Makine Yüksek Okulu ve Atatürk Lisesi olarak da kullanılan 19. yüzyıl'ın tipik mimari özelliğini taşıyan ve “Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlığı” olarak tescillenen bina, 1988 yılında geçirdiği yangın sonucu hasar görmüş, 1989'da onarım çalışmalarına başlanılarak 11.03.2003 tarihinde Yeni Çorum Müzesi olarak ziyarete açılmıştır.

Çorum Museum

According to the epigraph which says,

*“The Hospital of General Diseases
was constructed in December 1332,*

*by the donations of the Hamiyet Merdan family of the Çorum Sanjak,
and the contributions of the State-Charitable Foundations.
The museum building which was built as a hospital in 1914, later used
as Agriculture School, Health School, Art School, Trade School, Machine
College and Atatürk High School, carrying the typical architectural
characteristic of the 19th century, and registered as “Real Cultural Estate
to be Protected” was damaged in a fire in 1988. The repair activities
started in 1989 and the building was reopened on 11.03.2003 as the New
Çorum Museum.*

İki ana, iki ara kat olarak düzenlenen Arkeoloji salonunda kronolojik bir sergi düzeni yapılmıştır. Çorum Bölgesinde saptanan ve en eski dönem olan Kalkolitik Çağ'a (M.Ö.6000-3000) ait Alacahöyük ve Kuşsaray buluntuları ilk vitrinde sergilenmektedir. Hititlerden önce Anadolu'nun yerli halkı ve Anadolu'daki yüksek kültürün yaratıcısı Hattilere ait olan ve Eski Tunç Çağına (M.Ö.3000-2000) tarihlenen madeni silahlar, süs eşyaları ve dinsel sembollerden oluşan boğa ve güneş kursları ile Alacahöyük seramik eserlerinin teşhirini, aynı döneme ait birbir uygulamaları yapılan Alacahöyük mezarlarından "L Mezarı" ve içerisindeki; iskeleti, dini sembollerden boğa ve geyik heykelcikleri, güneş kursları ve süs eşyaları ile ölü yemeği için kurban edilen ve mezar üzerine bırakılan boğa başları tamamlamaktadır.

The display objects are arranged in a chronological order in the Archeology hall which is composed of two main floors and two entresols. Alacahöyük and Kuşsaray findings, which were found in Çorum Region and dates back to the Chalcolithic Age-the oldest period (6000-3000 B.C.), are displayed in the first window. The bulls, sun discs and Alacahöyük ceramic works formed of metallic weapons, ornaments and religious symbols of the Ancient Bronze Age (3000-2000 B.C.) belonging to the Hattian people who were the locals of Anatolia before the Hittites and creator of the high culture in Anatolia are exhibited in the museum. An "L" shape tomb which is one of the Alacahöyük tombs of the same period and the objects inside the tomb such as skeletons, bull and deer figurines, sun discs, ornaments and bull heads sacrificed for the death meal and left on the tombs are also exhibited in the museum.

Anadolu'nun yazı ile tanıştığı dönem olan Asur Ticaret Kolonileri Çağı'na tarihlenen (M.Ö.1900-1700) tanrı ailesinin tasvir edildiği kurşun figürün, 4.18 kg ağırlığındaki ördek biçimli ağırlık ölçüsü ve seramik eserler yanında bu dönem Banyo Kabı ile temsil edilmektedir. Eski Hitit Dönemine (M.Ö.1650) ait Hüseyinde kabartmalı vazolarından büyük olan kutsal evliliğin yer aldığı sahnelerde, Fırtına Tanrısı'nın kutsandığı ilkbahar töreni anlatılmaktadır. Küçük vazoda ise müzik ve dans eşliğinde yapılan kült töreni sahnelenmiş olup, boğa üzerindeki akrobasi hareketi ana konuyu oluşturmaktadır. Hattuşa-Boğazkale, Eskişehir ve Çorum barajı çevresinde bulunan Eski Hitit Dönemi seramik eserlerini, Hitit başkenti Hattuşa'nın maketi ile Hitit mimari kesiti uygulaması içinde taş temel, kerpiç duvar, taş döşeli avlu ve su künklerinin yanı sıra erzak küpleri, yaşayan müzecilik anlayışına göre sergilenmektedir. Müze koleksiyonunda özel bir yere sahip, Hitit kralı II. Tuthaliya'ya (M.Ö.1430) ait çivi yazılı bronz kılıç'ı, Hitit İmparatorluk dönemi seramikleri, madeni ve fildişi eserleri ile kirların koruyucu tanrısının tasvir edildiği küçük altın levha izlemektedir. Bu katta yer alan son iki vitrinde, Alacahöyük kazı buluntusu olan ve Hitit İmparatorluk dönemine tarihlenen seramik eserler sergilenmektedir.

Hitit dönemine tarihlenen Çivi Yazılı Tabletler Hitit dönemi yazısı ve araç gereçleri hakkında bilgi vermektedir. Boğazkale-Hattuşa kazılarında arşiv halinde bulunan kil üzerine basılmış mühür baskılarını (Bulla), Ortaköy-Şapinuva kazı buluntusu çivi yazılı tabletler ve mühür baskıları (Bulla) ile lotus çiçeği biçimli altın süs eşyası ve üzerleri işli obsidiyenler izlemektedir. Hitit ve çağdaş Mezopotamya'daki uygarlıklardan Asur ve Babil'e ait damga ve silindir mühürleri, Hitit dönemi çocuk oyuncaklarından çingıraklar ile tanrı başı heykelticikleri müzenin önemli eserleridir.

A leaden figurine portraying the family of the gods, a 4.18 kg weighing machine in shape of a duck, ceramic objects and a bath vessel are the objects that represent the Assyrian Trade Colonies Period (1900-1700 B.C.) when Anatolians first learnt how to write. The spring ceremony where the Storm-God is blessed is portrayed on the holy marriage scenes drawn on the big embossed vase of the Ancient Hittite Period (1650 B.C.) found in Hüseyinde. On the other hand, the cult ceremony accompanied by music and dance is shown on the small vase; and the acrobatic moves on the bull is the main subject of this ceremony. The ceramic objects of the Ancient Hittite Period found in Hattusa-Boğazkale, Eskişehir and Çorum dam, the model of Hattusa which was the capital of Hittite, stone base, mud-brick wall, stone paved yard, clay water pipes, and supply jars representing the Hittite architectural structure are exhibited in the museum in a modern concept. The ceramics of the Hittite Empire period, metal and ivory objects, and small golden plate portraying the protector god of the fields follow the cuneiform bronze sword belonging to the Hittite King Tuthaliya II. (1430 B.C.) which has a special place in the museum collection. The ceramic works found in Alacahöyük excavations and dating back to the Hittite Empire Period are exhibited in the last two windows in this storey of the museum.

The cuneiform tablets dating back to the Hittite period informs us about the writing and tools used in the Hittite period. The cuneiform tablets, the seal prints (Bulla), the golden and silver objects in shape of a lotus flower and the embedded obsidians found in the Ortaköy-Şapinuva excavations follow the seal prints (Bulla) affixed on clay, found in Boğazköy-Hattusa excavations. Stamp and cylinder seals of the Hittite civilization, and Assyrian-Babel civilizations in Mesopotamia which were the contemporaries of the Hittite civilization, bells and sculptures of gods' heads which were children's toys of the Hittite period are the important works exhibited in the museum.

Kırların Koruyucu
Tanrısı - Altın
The Protector God of
the Fields - Gold

Tanrı Heykeliği
Bronz
God Sculpture-Bronze

Dans Eden Tanrı - Fildişi
Dancing Goddess-Ivory

Arazi Bağış Belgesi
(On Yüzü)
Land Donation Certificate
(Front Page)

Üçlü Tanrı Grubu - Fildişi
A Group of the Gods - Ivory

Mühür Baskısı
Seal Print

Hitit Dönemi / Hittite Period

Ortaköy-Şapinuva kazı buluntusu seramik eserler ile madeni ok ucu, orak, balta, hançer, mızrak ucu, bilezik ve iğneler Hitit eserlerinin bu kattaki temsilcileridir. Hitit İmparatorluğunun M.Ö. 1200'de yıkılmasının ardından Çorum ve çevresi Karanlık Çağ'a girer. M.Ö.10-8.yy'a ait Çorumdaki Frig yerleşmelerinde yapılan kazılarda bulunan seramik ve madeni Frig eserleri Pazarlı, Hattuşa ve Alacahöyük buluntuları olarak sergilenmektedir. Bu kattaki kronolojik sergilemeyi Hellenistik, Galat ve Roma dönemi seramik eserleri tamamlar.

Ayrıca, Çorum Müzesi Sikke koleksiyonuna ait Hellenistik, Roma, Bizans ve İslami dönem sikkeleri de bu katta sergilenmektedir.

The ceramic works, metal arrow heads, hooks, poniards, bangles and needles found in Ortaköy - Şapinuva excavations represent the Hittite artworks in this floor. After the Hittite Empire collapsed in 1200 B.C., Çorum and the surrounding regions came into the Dark Age. The ceramic and metallic Phrygian works of the 10-8. centuries B.C. found in the excavations made in the Phrygian settlement in Çorum are exhibited as the findings of Pazarlı, Hattusa and Alacahöyük. The ceramic works of the Hellenistic, Celtic and Roman periods completes the chronological exhibition in this floor.

The coins of the Hellenistic, Roman, Byzantine and the Islamic periods belonging to the coin collection of the Çorum Museum are also exhibited in this floor.

M.S.2-4.yüzyıla tarihlenen ve mezar buluntusu Roma dönemi cam eserlerinden koku kapları, göz yaşı şişeleri ile bilezik, kolye ve yüzükten oluşan takılarla birlikte heykeltçikler, altın süs eşyaları, tıbbi aletler, bronz aynalar ve kandiller bu dönemi yansıtan eserlerdendir. Arkeoloji salonunun kronolojik sıralamaya göre son vitrini Bizans dönemine ait haçların da aralarında bulunduğu bazı kilise malzemeleri ile sedef kemer tokaları oluşturmaktadır.

The glass works found in the tombs and dating back to 2-4. centuries A.C. such as sculptures, golden ornaments, medical tools, bronze mirrors, candles, fragrance vessels and tear bottles, bangles, necklaces and rings are the works that reflect the Roman period. The crosses of the Byzantine period, some materials used in the churches and belt buckles made of necra chronologically constitute the last window of the archeology hall.

Cam Bilezikler
Glass Bracelets

Yüzük Taşı
Stone Rings

Yüzük Taşı
Stone Rings

Roma Dönemi
Roman Period

Cam Eserler (Roma Dönemi)
Glass Artwork (Roman Period)

Etnografya Salonunda Çorum ve yakın çevresinden derlenmiş yöresel giysiler, süs eşyaları, oyalar peşkirler, halı ve kilimler, bakır eşyalar, delici, kesici ve ateşli silahlar, el yazması Kuran-ı Kerim'ler, aydınlatma araçları, yazı takımları gibi geleneksel Türk Sanatını yansıtan eserler sergilenmektedir. Ayrıca yine Çorum'a özgü bakırcılık, leblebicilik ve kahvehane kültürünü yansıtan üç ayrı dükkan çağdaş müzecilik anlayışına uygun olarak bu salonda canlandırılmıştır.

In the ethnography Hall, artifacts that represent the traditional Turkish art, such as folkloric costumes, decorative pieces, embroideries, towels, rugs and carpets, drilling, cutting and fired weapons, hand-written Kor'ans, illuminative tools and writing sets, are displayed. Moreover, three shops which show the coppersmith tradition, chickpea production and coffee house culture are animated in this hall, in accordance with an understanding of the modern museum studies.

Çeşme (Hitit Dönemi)
Fountain (Hittite Period)

Mezar Steli (Bizans Dönemi)
Gravestone (Byzantine Period)

Mezar Taşı (Osmanlı Dönemi)
Gravestone (Ottoman Period)

Müze bahçesinde ise Hitit dönemine ait boğa biçimli çeşme, Roma dönemine ait mil taşları (mesafe taşı) mezar stelleri ve kitabeler, Bizans dönemine ait mezar stelleri, çeşitli mimari parçalar, sütun ve sütun başlıkları ile küpler, Osmanlı dönemine ait mezar taşları ve küpler teşhir edilmektedir.

A bull-shape fountain, milestones (distance stones), tomb stelles and epitaphs of the Roman period, tomb stelles, several architectural pieces, columns and column headings and jars of the Byzantine period, tombstones and jars of the Ottoman period are displayed in the garden of the museum.

Lahit (Roma Dönemi)
Sarcophagus (Roman Period)

Tel:0. 364. 213 47 04 - 213 85 02 • Fax:0. 364. 212 05 10
www.corumkulturturizm.gov.tr
e-mail:corum@kultur.gov.tr

T.C. Çorum Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğünce hazırlanmış İl Özel İdaresince bastırılmıştır.